

ĮŽANGA

Laukinių gėlių pievoje po senu ažuolu greta vienas kito stovėjo berniukas ir mergaitė. Dangus buvo rūškanas, tolumoje lyg piktas žvėris urzgė griaustinis.

– Tu pasiruošusi? – nervingai paklausė berniukas.

Mergaitė kilstelėjo smakrą ir jos javų šviesumo plaukai suvilnijo jai ant nugaros.

– Aš *seniai* pasiruošusi.

Abu prispaudė delnus prie grublėto medžio kamieno. Ažuolas suvirpėjo ir ėmė tempti šakas į šalis, tarsi busdamas iš miego. Akimirką stojo tyla, tada vaikams virš galvų pasigirdo dundesys. Staiga tarp debesų blykstelėjo žaibas, trenkė į ažuolo viršūnę ir perskėlė ją pusiau. Medžio žievę apgaubė ugnis, jos liepsnos pasklido šakomis rydamos lapus, kol galop visa lapija sutvisko auksu.

– Bete? – nedrąsiai ištarė berniukas. – Ar mums?..

– Ššš, – nutildė ją mergaitė. – Medis ruošiasi kažką sakyti.

Ažuolas suošė ir ėmė kuždėti, gerokai garsiau, nei berniukas tikėjosi. Šakų traškesys ir šnypščiančios liepsnos pamažu virto žodžiais: *Kalbėkit arba leiskit man už jus kalbėt.*

Mergaitė uždavė savo klausimą. Kol medis mąstė, ji nerimastingai barbeno pirštais į suanglėjusią jo žievę. Dangus apsunco ir perregima miglos skraistė apgaubė jos garbanų irėmintą veidą.

Ažuolas daugiau mergaitei nekalbėjo.

Jis atsigrėžė į berniuką ir įsiskverbė į jo mintis. Berniukas parkrito žemėn, ėmė raičiotis ir vartytis, o jo proto tamsybėse vėrėsi vaizdinys.

Berniukas stovėjo kyšulio gale, virš ištiestų jo rankų tvenkėsi debesys, o kūną apšivijo vėtra. Juto, kaip gyslose išsišėlsta jūra, nutaškudama širdį sūriais kristalais.

Berniukas suprato pasikeitęs visiems laikams.

Betė klydo.

Sala pasirinko jį.

Berniukas pamėgino keliskart mirkteleėti, kad prabustų, bet ažuolas dar stipriau sugniaužė jo protą. Tada į mintis prasiskverbė dar vienas vaizdinys. Kažkas, ko nebuvo prašęs parodyti.

Žiūrėk, – kuždėjo medis. – Žiūrėk atidžiai.

Priešais jį išdygo berniukas. Kiek jaunesnis, tačiau tokia pat nosimi ir akimis. Vienoje rankoje jis laikė ryškiai žalia, salos žolynų spalvos, smaragdą. Kitoje gniaužė išlinkusią lazda, nukreiptą jūron. Jiedu sto-

vėjo nutolę ir žvelgė vienas į kitą, bet nieko nematė, o juodaplunksniai kranklių kamuoliai užtvindė visą dangų. Žemė pradėjo trūkinėti jiems po kojų. Ant salos lėtai užslinko tamsa ir palaidojo juos šešėliuose.

Berniukas pabudo. Jis vėl buvo laukinių gėlių pievoje, smarkiai pliaupė lietus.

– Bete! – pašaukė, ir lietaus lašas tikšteležo jam į burną. – Niekada nepatikėsi, ką aš ką tik mačiau!

Mergaitė stovėjo palinkusi virš jo, primerktos akys žibėjo it angliukai. Ji spyrė jam į šonkaulius.

– Nori pasakyt, ką iš manęs *pavogei!*

– Liaukis! – berniukas nusirito ant šono, bet mergaitė spyrė dar kartą. – Turiu tau kai ką pasakyt. Prašau, liaukis! Aj! Paklausyk. Aš regėjau kranklius, Bete. Manau...

Tačiau mergaitė jo nesiklausė. Ji apsisuko ir nuėjo, tūžmingai žengdama pro laukines gėles ir šlapią žolę, nukreipusi žvilgsnį į raudantį dangų.

Berniukas norėjo pašaukti ją vardu ir pasakyti, kad tai, ką regėjo, gerokai svarbiau už ją – gerokai svarbiau už juos abu, – tačiau mergaitė jau buvo ištirpusi tolyje. Už savęs palikusi tik vos juntamą žolynų raibuliavimą.

Berniukas mėgino suvaldyti baimę. Kažkur giliai žemės gelmėse tamsa vėl kaupėsi, kad prasiveržtų lauk, – kur kas baisesnė, nei pasauliui yra tekę regėti.

Ir ją sustabdyti jau buvo per vėlu.